

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 22202/2024
03.06.2026. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Драгане Миросављевић и Надежде Видић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Андреја Чивтелић, адвокат из ..., против тужених „Adria News“ д.о.о. са седиштем у Београду, чији је пуномоћник Дејан Богдановић, адвокат из ... и „Adria News S.a.r.l.“ са седиштем у Луксембургу, чији је пуномоћник Милош Стојковић, адвокат из ..., ради заштите ауторског права и накнади штете, одлучујући о ревизији туженог „Adria News“ д.о.о., изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж4 115/24 од 27.06.2024. године, у седници одржаној 03.06.2026.године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог „Adria News“ д.о.о. изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж4 115/24 од 27.06.2024. године у ставу првом изреке у делу којим је потврђена пресуда Вишег суда у Београду П4 18/21 од 01.02.2024. године у ставу првом, другом и деветом изреке у односу на овог туженог, као и у ставу другом и трећем изреке (трошкови поступка).

ОДБАЦУЈЕ СЕ, као недозвољена, ревизија туженог „Adria News“ д.о.о. изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж4 115/24 од 27.06.2024. године у преосталом делу става првог изреке.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог „Adria News“ д.о.о. за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П4 18/21 од 01.02.2024. године, ставом првим изреке, одбијен је приговор апсолутне ненадлежности домаћег суда за поступање у овој правној ствари. Ставом другим изреке, утврђено је да су тужени повредили

ауторска права тужиоца тако што су дана 19.05.2018. године на интернет сајту www.n1info.com неовлашћено јавно саопштили ауторско дело, јавно саопштили ауторско дело без назначења имена или псеудонима тужиоца као аутора и јавно саопштили ауторско дело у непотпуној форми – фотографију „Чланови групе Ритам нереди“, чиме су тужиоцу нанели имовинску и неимовинску штету. Ставом трећим изреке, обавезани су тужени да тужиоцу на име накнаде имовинске штете због повреде ауторског права јер су дана 19.05.2018. године на интернет сајту www.n1info.com неовлашћено јавно саопштили ауторско дело тужиоца – фотографију „Чланови групе Ритам нереди“ солидарно плате 35.153,00 динара са каматом од 01.02.2024. године до исплате. Ставом четвртим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца преко досуђеног из става трећег изреке, до траженог износа од 53.100,00 динара са каматом, као неоснован. Ставом петим изреке, обавезани су тужени да тужиоцу због повреде моралних права аутора јавним саопштавањем ауторског дела тужиоца – фотографије „Чланови групе Ритам нереди“ без назначења имена или псеудонима аутора, солидарно исплате износ од 20.000,00 динара са каматом од 01.02.2024. године до исплате. Ставом шестим изреке, одбијен је захтев тужиоца преко досуђеног из става четвртог изреке, до траженог износа од 50.000,00 динара са каматом, као неоснован. Ставом седмим изреке, обавезани су тужени да тужиоцу због повреде моралних права аутора јавним саопштавањем ауторског дела тужиоца – фотографије „Чланови групе Ритам нереди“ у непотпуној форми, солидарно исплате износ од 20.000,00 динара са каматом од 01.02.2024. године до исплате. Ставом осмим изреке, одбијен је тужбени захтев преко досуђеног износа из става шестог изреке до траженог износа од 50.000,00 динара са каматом, као неоснован. Ставом деветим изреке, обавезани су тужени да на интернет сајту www.n1info.com потпишу тужиоца као аутора фотографије „Чланови групе Ритам нереди“. Ставом десетим изреке, обавезани су тужени да тужиоцу солидарно накнаде трошкове парничног поступка у износу од 160.724,00 динара са законском затезном каматом од дана наступања услова за извршење до исплате.

Пресудом Апелационом суду у Београду Гж4 115/24 од 27.06.2024. године, ставом првим изреке, одбијене су као неосноване жалбе тужених и потврђена првостепена пресуда у ставу првом, другом, трећем, петом, седмом и деветом изреке. Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима поступка садржано у ставу десетом изреке првостепене пресуде тако што су обавезани тужени да солидарно накнаде трошкове поступка тужиоцу у износу од 149.474,00 динара са законском затезном каматом од дана наступања услова за извршење пресуде до исплате. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев туженог „Adria News“ д.о.о. за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени „Adria News“ д.о.о. је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права.

Претходном оценом дозвољености ревизије туженог изјављене против дела правноснажне пресуде који се односи на имовинскоправне захтеве, Врховни суд је нашао да је ревизија недозвољена.

Одредбом члана 214а. Закона о ауторским и сродним правима („Службени гласник РС“, бр. 104/2009...66/2019), прописано је да је ревизија увек дозвољена у

споровима због повреда ауторских и сродних права када се не односе на имовинскоправни захтев.

Закон о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11...10/23), у одредби члана 403. став 3, прописује да ревизија није дозвољена у имовинскоправним споровима ако вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

Побијаним делом правноснажне пресуде, који се односи на имовинскоправне захтеве тужиоца, обавезани су тужени да тужиоцу солидарно исплате износе: 35.153,00 динара на име накнаде имовинске штете због неовлашћеног јавног саопштавања ауторског дела тужиоца, 20.000,00 динара због повреде моралних права аутора јавним саопштавањем ауторског дела тужиоца без назначења имена или псеудонима аутора, 20.000,00 динара због повреде моралних права аутора јавним саопштавањем ауторског дела тужиоца у непотпуној форми.

Пошто је вредност побијаног дела правноснажне пресуде који се односи на имовинскоправни захтев испод 40.000 евра по средњем курсу НБС на дан подношења тужбе, то следи да је ревизија туженог у том делу недозвољена.

Из изложених разлога, Врховни суд је одлуку као у ставу другом изреке донео применом одредбе члана 410. став 2. тачка 5, у вези члана 413. Закона о парничном поступку.

Врховни суд је испитао побијану пресуду у делу који се односи на повреду ауторског права тужиоца, применом одредбе члана 408. Закона о парничном поступку и утврдио да је ревизија туженог неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Разлози у односу на приговор ненадлежности домаћег суда за поступање у овој правној ствари су правилни с обзиром да је штетна радња настала на територији Републике Србије где тужилац има и пребивалиште.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је аутор фотографије „Чланови групе Ритам нерета“ која је настала 09.03.2018. године на којој су приказани чланови наведеног бенда како стоје на врху зграде и гледају у даљину. Тужени „Adria News“ д.о.о. је на свом сајту www.n1info.com дана 19.05.2018. године објавио текст под насловом Бобан „Ритам нерета“ за N1: „Пут безнађа постаје још тежи“ уз који се налази фотографија чији је аутор тужилац и на којој су приказани чланови групе „Ритам нерета“ док стоје на врху зграде идентична приложеној фотографији уз тужбу. Фотографија је објављена у непотпуној и измењеној форми, односно исечена са горње, доње, леве и десне стране и саопштена је без сагласности аутора, без његовог имена или псеудонима.

Ауторско дело прописано је чланом 2. Закона о ауторском и сродним правима, тако што је то оригинална духовна творевина аутора, изражена у одређеној форми без

обзира на његову уметничку, научну или другу вредност, његову намену, величину, садржину и начин испољавања, као и допуштеност јавног саопштавања његове садржине (став 1.). Ауторским делом сматрају се нарочито, између осталог, планови, скице, макете и фотографије (став 2.стачка 9.). Садржина ауторског права прописана је у одредбама чланова 14.-18. Закона о ауторском и сродним правима, тако што аутор има искључиво право и то: да му се призна ауторство на његовом делу (члан 14.); да његово име, псеудоним или знак буду назначени на сваком примерку дела, односно наведени приликом сваког јавног саопштавања дела, изузев ако је то, с обзиром на конкретни облик јавног саопштавања дела, технички немогуће или нецелисходно (члан 15.); да штити интегритет свог дела супротстављањем изменама свог дела од стране неовлашћених лица и супротстављањем јавном саопштавању свог дела у измењеној или непотпуној форми, водећи рачуна о конкретном техничком облику саопштавања дела и доброј пословној пракси, те да даје дозволу за прераду свог дела (члан 17.); Аутор има искључиво право да другоме дозволи или забрани бележење и умножавање свог дела у целости или делимично, било којим средствима, у било ком облику, на било који трајни или привремени, посредни или непосредни начин, у смислу одредбе члана 20. став 1. Закона о ауторском и сродним правима. Према чланом 205. став 1. овог закона, носилац ауторског права може тужбом да захтева, између осталог, утврђење повреде права.

Полазећи од напред утврђеног чињеничног стања и наведених одредаба Законом о ауторским и сродним правима, правилно су нижестепени судови закључили да су тужени повредили ауторска права тужиоца заштићена Законом о ауторским и сродним правима, јер су без његове сагласности, као аутора фотографије „Чланови групе Ритам нерета“, објавили ауторско дело тужиоца – предметну фотографију, тако што је фотографија објављена у непотпуној форми (исечена), а да притом није означено име или псеудоним аутора, па тужилац основано захтева утврђење повреде свог ауторског права, у смислу одредбе члана 205. овог Закона уз захтев да на интернет сајту www.n1info.com потпишу тужиоца као аутора фотографије. Приговор пасивне легитимације туженог „Adria News“ д.о.о. правилно је цењем од стране нижестепених судова, који су дали јасне и правилне разлоге које прихвата и овај суд па их неће понављати.

Неосновани су ревизиски наводи ревидента о погрешној примени материјалног права. Тужилац је аутор фотографије „Чланови групе Ритам нерета“ која је неовлашћено јавно саопштена и то без назначења имена или псеудонима тужиоца као аутора и у непотпуној форми, па су нижестепени судови сходно члану 205. Закона о ауторском и сродним правима правилно утврдили повреду ауторског права тужиоца. Тужени у ревизији понавља наводе у погледу приговора недостатка пасивне легитимације, износећи свој став у односу на наведени приговор који је супротно ревизијским наводима правилно цењен уз јасне разлоге за закључак о пасивној легитимацији туженог.

Из наведених разлога, Врховни суд је одлуку као у ставу првом изреке донео применом одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

Потврђена је и одлука о трошковима првостепеног поступка о којима је правилно одлучено применом члана 153. и 154. ЗПП, као и одлука о трошковима другостепеног поступка која је донета применом члана 165. у вези члана 153. ЗПП.

Захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка је одбијен, јер тужени није успео у поступку по ревизији.

**Председник већа – судија
Добрила Страјина с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**